

Inspirationsmateriale til undervisning

Sterilarbejdet på sygehusene

40940

Udviklet af:

Helle Jessen
Social og sundhedsskolen syd
Bjerggade 4 M
6200 Aabenraa
Tlf.: 73334300

Helle Kloth
Social og sundhedsskolen syd
Bjerggade 4 M
6200 Aabenraa
Tlf.: 73334300

1. Uddannelsesmålets sammenhæng til FKB/TAK

Uddannelsen er relevant i forhold til følgende fælles kompetencebeskrivelser:

2695 Sundheds- og sygeplejeopgaver i sygehusvæsenet

Arbejdsfunktioner

Uddannelsen giver deltageren forudsætninger for, at deltage i arbejdet med sterile én- og flergangs artikler i henhold til overordnede standarder og retningslinier.

Deltagerforudsætninger

Da indholdet i uddannelsen er relateret til det daglige arbejde og refleksion over praksis og udvikling af denne anses det som en fordel, at deltageren er ansat på en genbehandlingsenhed.

Struktur

Uddannelsen kan stå alene som et grundkursus i forhold til sterilarbejdet på sygehusene, men kan i forhold til generel udvikling af deltagerens kompetencer kombineres med andre AMU-kurser. Inspiration kan hentes på <http://www.epos-amu.dk/Struktur?id=37>.

2. Ideer til tilrettelæggelse

Kurset skal bidrage til refleksion over egen praksis og videregivelse af ny viden til arbejdspladsen.

Det foreslås;

- at kurset afholdes i 2 uger adskilt af en periode på mindst 1 uge, hvor deltageren er hjemme i praksis.
- At der mellem kursusugerne løses en hjemmeopgave om udfordringer i egen praksis.
- At der gives mulighed for at arbejde videre med opgaven i 2. uge af kurset og at opgaven skal indeholde forslag til implementering af ny viden/

Sterilarbejdet på sygehusene

Inspirationsmateriale til undervisning

ændringsforslag i egen genbehandlingsenhed.

- At der planlægges et studiebesøg på en sterilcentral med det formål at give kursisten indsigt i andre genbehandlingsmetoder og andre arbejdsgange.

Øvrige tanker i forhold til læringsprocessen:

Før kurset fremsendes:

- Informationsmateriale inklusiv skema, litteraturliste mv
- Skema som kursusdeltager sammen med nærmeste leder kan bruge til afklaring af indbyrdes forventninger (se eksempel)

Under kurset

- Daglig refleksion med puslespilsbrik eller logbog
- Inddragelse af deltagernes erfaringer fra praksis

Efter kurset

- Deltageren opfordres til at aftale evaluering af forventningsskema med nærmeste leder.

Sterilarbejdet på sygehusene

Inspirationsmateriale til undervisning

Forslag til skema uge 1

MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
Velkomst med præsentation af mål	Hygiejne	Kvalitetsstandarder og kvalitetsstyring	Rengøring, desinfektion	Kontrol, oplægning og emballering
	Mikrobiologi			
Læring og refleksion				
Kommunikation og samarbejde	Håndhygiejne			
Anerkendende samtale	Værnemidler			
	Stikuheld?			Oplæg til en hjemmeopgave.
Refleksion	Refleksion	Refleksion	Refleksion	Refleksion

Forslag til skema uge 2

MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
Instru-mentlære	Sterilisering, håndtering og opbevaring af sterilt udstyr	Elektronisk sporbarhed Elektronisk dokumentation	Arbejds miljø Ergonomi	Opgave
				Fremlæggelse opgave
		Studiebesøg	Opgave	
Refleksion	Refleksion	Refleksion	Refleksion	Evaluering
	(find 2 spørgsmål til studiebesøget)			

Temaer

Tema 1 Introduktion

Tema 2 Arbejds miljø ”Kommunikation og samarbejde”

Tema 3 Hygiejne – mikrobiologi

Tema 4 Kvalitetsstandarder og kvalitetsstyring

Tema 5 Rengøring og desinfektion

Tema 6 Kontrol, oplægning og emballering af instrumenter

Tema 7 Instrumentlære

Tema 8 Sterilisering, håndtering og opbevaring af udstyr

Tema 9 Elektroniske dokumentationssystemer

Tema 10 Arbejds miljø ”Ergonomi”

Tema 1: Introduktion

Formål:

- At byde deltageren velkommen samt sørge for, at han/hun langsomt vænner sig til undervisningssituationen.
- At deltagerne lærer hinanden at kende
- At deltageren bliver bevidst om læring og refleksion

Tema 2 Arbejds miljø ”Kommunikation og samarbejde”

Formål:

- At deltageren får indsigt i kommunikationens betydning for det psykiske arbejdsmiljø
- At deltagerne får indsigt i kommunikationens betydning for det interne og eksterne samarbejde, herunder begrebet service.

Tema 3 Hygiejne – mikrobiologi

Formål:

- At deltageren får viden om hygiejniske principper i relation til personalebeklædning og adfærd mhp. at kunne afbryde smitteveje.
- At deltageren får viden om sikkerhedsmæssige tiltag i relation til stikuheld og anvendelse af kemiske midler.

Tema 4 Kvalitetsstandarder og kvalitetstyring

Formål:

- At deltageren får kendskab til kravgrundlaget som det er beskrevet i DS2451-13
- At deltageren får kendskab til kvalitetsstyringsbegrebet og kvalitetstyring i forhold til akkreditering/certificering/Den Danske Kvalitetsmodel

Tema 5 Rengøring og desinfektion

Formål:

- At deltageren kender til principperne bag desinfektion, har viden om relevante forbehandlings- og rengøringsmetoder og kan anvende denne viden i forbindelse med rengøringen af instrumenter og udstyr.
- At deltageren får viden om en opvaskedekontaminators funktion og bliver kvalificeret til at kunne laste og tømme en opvaskevaskedekontaminator.
- At deltageren kender begreberne validering og revalidering af opvaskevaskedekontaminatorer.
- At deltageren er bekendt med kontrol- og vedligeholdelsesprocedurer for opvaske- dekontaminatoren og er i stand til selvstændigt at udføre egenkontrolprogrammer.
- At deltageren har kendskab til de krav, der stilles til lokaler, hvori rengøring og desinfektionsopgaver foretages.

Tema 6 Kontrol, oplægning og emballering af instrumenter

Formål:

- At deltageren bliver kvalificeret til at udføre inspektion og oplægning af kirurgiske instrumenter
- At deltageren får viden om forskellige emballagematerialer og emballeringsmetoder
- At deltageren får viden om forseglingsapparatets funktion samt kontrol og vedligeholdelse.
- At deltageren har kendskab til de krav, der stilles til lokaler, hvori kontrol, oplægning og emballering foretages.

Tema 7 Instrumentlære

Formål:

- At deltageren får kendskab til kirurgiske instrumenter samt kvalificeres til håndtering og vedligeholde af disse

Tema 8 Sterilisering, håndtering og opbevaring af sterilt udstyr

Formål

- At deltageren kender til principperne bag sterilisation.
- At deltageren kvalificeres til det praktiske arbejde med en autoklave og kan udføre rutinemæssigt tests af procesforløb
- At deltageren har kendskab til kontrol- og vedligeholdelsesprocedurer for dampautoklaver og kender begreberne validering og revalidering.
- At deltageren får kendskab til forskellige sterilisationsformer.
- At deltageren får viden om hvorledes sterilt udstyr håndteres, transporteres og opbevares.
- At deltageren har kendskab til de krav, der stilles til lokaler, hvori sterilt udstyr opbevares

Tema 9 Elektroniske dokumentationssystemer

Formål

- At deltageren kender principperne bag elektroniske dokumentationssystemer

Tema 10 Arbejds miljø ”Ergonomi

Formål

- At deltageren får viden om korrekte arbejdsstillinger
- At deltageren får kendskab til faktorer, der påvirker det fysiske arbejdsmiljø

3. Opgaver og undervisningsmaterialer

Tema 1 Introduktion

- Præsentation af kursister. Evt. med sjovt indslag.
- Gennemgang af kursets indhold, skema, mål m.m.
- Gennemgang af lidt teori om læring/ansvar for egen læring / læringspyramide
- Refleksionsbegrebet
- Metode til refleksion under kurset fx en logbog/refleksionspuslespil med ny brik hver dag

Tema 2 Arbejds miljø ”Kommunikation og samarbejde”

- Hvad består kommunikation af - kropssprog/stemmeføring, det verbale?

Sterilarbejdet på sygehusene

Inspirationsmateriale til undervisning

- Hvordan kommunikeres der i en serviceenhed?
- Anerkendende kommunikation
- Kommunikation/samarbejdsøvelser

Tema 3 Hygiejne – mikrobiologi

- Mikroorganismer (bakterier, virus, svampe og prioner)
- Smittekæden
- Personlig hygiejne herunder håndhygiejne med praktiske øvelser fx med glitterbug, internet SSI.
- Beklædning samt personlige beskyttelsesordninger
- Procedurer for stikuheld (evt. bede deltagere finde "deres egen" via internet)
- Sikkerhedsdatablad og arbejdspladsbrugsanvisning for kemiske midler.

Tema 4 Kvalitetsstandarder og kvalitetsstyring

- Oplæg om baggrund, indhold og opbygning i DS2451-13.
- Kvalitetsstyring – hvad er det?
- Vise eksempler på mål, retningslinjer og instruktioner
- Praktisk øvelse i at kunne finde rundt i standarden

Tema 5 Rengøring og desinfektion

Oplæg:

- Definition af desinfektion, herunder gennemgang af varmedesinfektion samt evt kemisk desinfektion
- Krav til de fysiske rammer hvori rengøringsopgaver foretages
- Gennemgang af rengøringsforløb med fokus på kritiske punkter
- Forbehandling herunder ultralydsrensers funktion
- Manuel rengøring og maskinel rengøring herunder opvaskedekontaminatorens funktion
- Rengøringstilbehør (fx sæber, afspændingsmidler, piberensere, børster og trykluftpistoler)
- Vurdering af valg af rengøringsmetode til forskelligt udstyr
- Leverandørbrugsanvisninger i forhold til rengøringsprocedurer.
- Rengøringstest og egenkontrol

Undervisningen bør indeholde eksempler fra praksis.

Refleksion over dagen bør koble situationer fra deltagernes hverdag på den nye viden.

Oplæg til hjemmeopgave.

Tema 6 Kontrol, oplægning og emballering af instrumenter

- Gennemgå omfang af kontrol- og oplægningsprocedurer (hvad kigger vi efter)
- Vis eksempler på forskellige pakkelister, med og uden illustrationer
- Vis eksempler på de forskellige pakkematerialer og pakkemetoder og drøft anvendelsesområde, fordele og ulemper ved de forskellige materialer
- Vis forskellige former for instrumentbeskyttere, etiketteringssystemer
- Gennemgå hvorledes forseglingsapparatet fungerer og hvorledes det kontrolleres, vedligeholdes og valideres
- praktiske øvelser i feks i kurvertpakning
- refleksion – erfaringsudveksling i forhold hvad gør I på din egen arbejdsplads

Tema 7 Instrumentlære

- Forskellige stålqualiteter
- Film om instrumentfremstilling og instrumenter i brug
- Læren om instrumenternes forskellige navn, udformning og anvendelsesområder
- Krav ved indkøb af instrumenter
- Individuelle, praktiske øvelser i pleje og vedligeholdelse af instrumenter
- Fremvise instrumenter, der ikke er gjort tilstrækkeligt rent, i adskilt form eksempelvis laparoskopiske tænger, ortopædkirurgiske instrumenter m.m.
- Reparation af instrumenter, hvilke type skader kan typisk repareres evt. med gruppearbejde om fx korrosion og silicater m.m.
- Specielle instrumenter; optiker, skoper og lysledere samt laparoskopiske instrumenter.

Tema 8 Sterilisering, håndtering og opbevaring af sterilt udstyr

- Definition på sterilisering
- Krav til de fysiske rammer, hvori steriliseringsopgaver foretages
- Hvordan fungerer dampautoklaven?
- Hvilke kontroller udføres i forbindelse med sterilisering og hvorledes vedligeholdes og valideres autoklaven?
- Hvad er en plasmasterilisator, hvordan fungerer den og hvilke emner er relevant at sterilisere i plasmasterilisator?
- Film om autoklavering
- Forslag til gruppeopgave:
 1. *”Find 10 fejl på autoklaveprocesser”*

Tema 9 Elektroniske dokumentationssystemer

- Gennemgang af elektroniske dokumentationssystemer opbygning, indhold og muligheder

Sterilarbejdet på sygehusene

Inspirationsmateriale til undervisning

- Film der viser det praktiske arbejde med systemet
- Deltageren medbringer dokumenter fra egen arbejdsplads

Tema 10 Arbejdsmiljø "Ergonomi"

- Analysere billeder fra praksis med løft (kan evt indgå i gruppearbejde)
- Øvelser i løft
- Fysisk arbejdsmiljø – evt som gruppearbejde

4. Litteraturliste mv.

Lærebog i operationssygepleje, Arnold Buscks forlag, 2009

DS2451-13:2009: Styring af infektionshygiejne i sundhedssektoren; Krav til genbehandling af steriliserbart medicinsk udstyr

Kvalitetshåndbogen for sterilcentraler del 1,2 og 3 udg 2000

Den danske kvalitetsmodel

Medicinske fag – Lissi Hansen mfl Munksgaard Danmark

Pædagogik med psykologi Lars Aagerup mfl Munksgaard Danmark

Arbejdsmiljøloven –kan hentes på www.retsinfo.dk

www.SSI.dk

Hygiejne Lillian Hansen mfl Erhvervskolernes forlag 2007

Arbejdsmiljø Bo Bentsen mfl Erhvervskolernes forlag 2009